

Jurisprudentiebespreking

TvAR 2022/8094

College van Beroep voor het bedrijfsleven
15 februari 2022

ECLI:NL:CBB:2022:71

Met noot van mr. H.A. van Bommel

Marktordening

(mrs. T. Pavićević, A. Venekamp en I.M. Ludwig)

(Jonge landbouwer)

GLB. Jonge landbouwers.

[Verordening (EU) nr. 1306/2013, art. 72; Verordening (EU) nr. 1307/2013, art. 50]

Extra betaling jonge landbouwers voor 2020; inbreng eenmansbedrijf in vennootschap onder firma met echtgenote; eenmansbedrijf had geen recht meer op extra betaling jonge landbouwers; door inbreng in vof is het landbouwbedrijf zelf niet gewijzigd; alleen wijziging in rechtsvorm landbouwer; geen oprichting van landbouwbedrijf door vof, maar voortzetting

uitspraak van de meervoudige kamer van 15 februari 2022 in de zaak tussen [naam 1], te [woonplaats], appellant (gemachtigde: mr. D. Pool), en de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, verweerder (gemachtigde: mr. L. Anvelink).

Procesverloop

Bij besluit van 30 december 2020 (het primaire besluit 1) heeft verweerder beslist op de aanvraag van appellant om uitbetaling van de betalingsrechten (de basisbetaling) en de vergroeningsbetaling en de extra betaling jonge landbouwers voor het jaar 2020 op grond van de Uitvoeringsregeling rechtstreekse betalingen GLB (Uitvoeringsregeling).

Bij besluit van 5 januari 2021 (het primaire besluit 2) heeft verweerder de aanvraag van appellant om toewijzing van betalingsrechten uit de Nationale reserve afgewezen.

Bij besluit van 7 mei 2021 (het bestreden besluit) heeft verweerder het bezwaar van appellant tegen beide primaire besluiten ongegrond verklaard. Appellant heeft tegen het bestreden besluit beroep ingesteld.

Verweerder heeft een verweerschrift ingediend.

Appellant heeft een reactie op het verweerschrift ingediend.

Verweerder heeft daarop een nader verweerschrift ingediend.

Het onderzoek ter zitting heeft plaatsgevonden op 12 januari 2022. Appellant is verschenen, bijgestaan door zijn gemachtigde en zijn echtgenote [naam 2]. Verweerder heeft zich laten vertegenwoordigen door zijn gemachtigde. Ter zitting heeft appellant het beroep ingetrokken voor zover dat betrekking heeft op de weigering om betalingsrechten uit de Nationale reserve toe te wijzen.

Overwegingen

1. Het geschil gaat over de weigering om voor het aanvraagjaar 2020 een extra betaling jonge landbouwers uit te betalen. Tussen partijen is niet in geschil dat appellant, die in het jaar 1975 is geboren, niet als jonge landbouwer kan worden aangemerkt. In de Gecombineerde opgave heeft appellant zijn echtgenote als jonge landbouwer opgegeven. Na indiening van de Gecombineerde opgave heeft appellant op 12 juni 2020 een 'Melding Overdracht of beëindiging agrarisch bedrijf' gedaan. Daarin is vermeld dat appellant zijn eenmansbedrijf per 1 januari 2020 heeft ingebracht in een vennootschap onder firma die hij met zijn echtgenote is aangegaan. Verweerder heeft de Gecombineerde opgave die appellant heeft ingediend, opgevat als zijnde ingediend door de vennootschap onder firma.

2. Voldaan moet worden aan de definitie van jonge landbouwer, om in aanmerking te komen voor uitbetaling van de extra betaling jonge landbouwers als bedoeld in artikel 50, eerste lid, van Verordening (EU) nr. 1307/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 tot vaststelling van voorschriften voor rechtstreekse betalingen aan landbouwers in het kader van de steunregelingen van het gemeenschappelijk landbouwbeleid (Verordening 1307/2013). In artikel 50, tweede lid, van Verordening 1307/2013 is bepaald dat onder jonge landbouwers wordt verstaan natuurlijke personen a) die voor het eerst als bedrijfshoofd een landbouwbedrijf oprichten of die al zo'n bedrijf opgericht hebben in de periode van vijf jaar voorafgaande aan de eerste indiening van een aanvraag in het kader van de basisbetalingsregeling of de regeling inzake een enkele areaalbetaling als bedoeld in artikel 72, eerste lid, van Verordening 1306/2013, en b) die niet ouder zijn dan veertig jaar in het jaar van indiening van de onder a) bedoelde aanvraag.

3. In artikel 50, vijfde lid, van Verordening 1307/2013 is, voor zover hier van belang, bepaald dat de betaling voor jonge landbouwers per landbouwer gedurende een periode van vijf jaar wordt toegekend, te rekenen vanaf de eerste indiening van de aanvraag

van de betaling voor jonge landbouwers, voor zover die indiening plaatsvindt binnen een periode van vijf jaar na de oprichting als bedoeld in het tweede lid, onder a.

4. Appellant betoogt – zo begrijpt het College – dat met het aangaan van de vennootschap onder firma met zijn echtgenote, sprake is van het oprichten van een landbouwbedrijf als bedoeld in artikel 50, tweede lid, van Verordening 1307/2013. Het eenmansbedrijf heeft eerder extra betaling jonge landbouwers ontvangen. Het laatste jaar van die betaling was in het jaar 2019. Appellant meent dat nu geen sprake meer is van een eenmansbedrijf, maar van een vennootschap onder firma, deze laatste aanspraak kan maken op de extra betaling jonge landbouwers.

5. Blijkens de stukken en het verhandelde ter zitting is het landbouwbedrijf zelf niet gewijzigd bij de inbreng in de vennootschap onder firma. Wel is de rechtsvorm van de landbouwer gewijzigd, in plaats van appellant is dat appellant met zijn echtgenote geworden. Verweerder heeft om die reden het bedrijf dat thans gevoerd wordt onder de vennootschap onder firma, niet als nieuw opgericht landbouwbedrijf aangemerkt, maar als een voortzetting van een bestaand bedrijf in een andere rechtsvorm. Verweerder heeft onder meer erop gewezen dat alle eenheden van het bedrijf zijn overgegaan, dat het bedrijf hetzelfde rekeningnummer heeft en dezelfde oprichtingsdatum. Het College is met verweerder daarom van oordeel dat geen sprake is van oprichting van een landbouwbedrijf door de vennootschap onder firma, maar van voortzetting van het bestaande bedrijf van appellant. Dat de vennootschap onder firma per 1 januari 2020 is ingeschreven in het handelsregister en een KvK-nummer heeft verkregen, en dat de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland aan de vennootschap onder firma een nieuw relatienummer heeft toegekend, is onvoldoende om te oordelen dat – ondanks de hiervoor vermelde, ongewijzigde factoren – sprake is van oprichting van een landbouwbedrijf.

6. Nu de periode van vijf jaar na de oprichting van het bedrijf als bedoeld in artikel 50, vijfde lid, van Verordening 1307/2013 al was verlopen, heeft verweerder de extra betaling jonge landbouwers voor het jaar 2020 terecht geweigerd.

7. Het beroep is ongegrond. Voor een proceskostenveroordeling bestaat geen aanleiding.

Beslissing

Het College verklaart het beroep ongegrond.

Noot

In casu is sprake van een vennootschap onder firma met als vennoten een echtpaar (hierna: de VOF). De man heeft zijn eenmansbedrijf per 1 januari 2020 ingebracht in deze VOF. De man heeft in het verleden 'via' zijn eenmanszaak de extra betaling jonge landbouwers ontvangen, maar komt hiervoor niet meer in aanmerking vanwege zijn leeftijd.

De Gecombineerde Opgave voor het jaar 2020 is ingediend door de man. In deze opgave heeft hij ook de extra betaling voor jonge landbouwers aangevraagd

en zijn echtgenote als jonge landbouwer opgegeven. De inbreng in de VOF is op 12 juni 2020 (na indienen Gecombineerde Opgave) bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (hierna: RVO) gemeld als een bedrijfsoverdracht. De minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (hierna: verweerder) heeft de Gecombineerde Opgave die door de man is ingediend, opgevat als een opgave die is gedaan door de VOF.

Toch wordt in deze procedure alleen de man als appellant vermeld. Afwijzing op basis van het feit dat de aanvraag formeel is ingediend door de man, niet zijnde een jonge landbouwer, is blijkbaar niet aan de orde. Ook het CBb besteedt hier verder geen aandacht aan.

In artikel 50, tweede lid, van Verordening 1307/2013 is bepaald dat de extra betaling jonge landbouwer aangevraagd kan worden door natuurlijke personen die *'...voor het eerst als bedrijfsvoofd een landbouwbedrijf oprichten of die al zo'n bedrijf opgericht hebben in de periode van vijf jaar voorafgaande aan de eerste indiening van een aanvraag...'*

De betaling kan per jonge landbouwer gedurende een periode van vijf jaar worden toegekend vanaf de eerste aanvraag om deze betaling.

De aanvrager is ervan uitgegaan dat met het aangaan van een VOF sprake is van het oprichten van een landbouwbedrijf en de VOF aanspraak kan maken op de extra betaling jonge landbouwers. Geen vreemde gedachte aangezien op de website van uitvoeringsinstantie Rijksdienst voor Ondernemend Nederland de volgende passage is opgenomen omtrent de uitleg van het begrip oprichting (www.rvo.nl/subsidies-financiering/extra-betaling-jonge-landbouwers-2022; geraadpleegd 31 mei 2022):

"De volgende situaties zien wij als oprichting van een bedrijf:

-
- *U bent voor het eerst bestuurder van een rechtspersoon, behorende vennoot of maat in de maatschap. Dit bent u als natuurlijk persoon en u heeft blokkerende zeggenschap.*
- *"...*

Het CBb heeft in deze zaak vastgesteld dat het landbouwbedrijf niet is gewijzigd bij de inbreng in de maatschap. Het betreft een voortzetting van een bestaand bedrijf in een andere rechtsvorm. Het verkrijgen van een ander KvK-nummer en relatienummer is volgens het CBb niet voldoende om te oordelen dat sprake is van de oprichting van een landbouwbedrijf.

Vrijwel alle landbouwbedrijven die in een personenvennootschap worden ingebracht betreffen geen 'nieuw opgerichte bedrijven'. Bij de Kamer van Koophandel wordt in dat kader gemeld dat sprake is van voortzetting van een bestaande onderneming en bij RVO wordt een 'Melding overdracht' gedaan. Op de website van RVO is vermeld dat sprake is van een jonge landbouwer in de zin van artikel 50, tweede lid, van Verordening 1307/2013 als hij/zij voor het eerst vennoot of maat is in de maatschap met blokkerende zeggenschap. Dat wordt volgens RVO beschouwd als 'oprichten'. Reden waarom veel aanvragen van jonge landbouwers die zijn gaan par-

ticiperen in een personenvennootschap zijn gehonoreerd.

De afwijzing in de onderhavige zaak heeft naar ik begrijp te maken met het feit dat de man voor het bedrijf in het verleden de extra betaling heeft ontvangen. In artikel 49, vierde lid van Verordening 639/2014 is namelijk bepaald dat wanneer meerdere jonge landbouwers op verschillende momenten zeggenschap over een rechtspersoon hebben verworven, de eerste gelegenheid waarop zeggenschap wordt verworven, wordt beschouwd als datum van eerste vestiging. Dit geldt ook voor een groep natuurlijke personen of rechtspersonen, die voldoet aan de definitie van het begrip landbouwer in de zin van artikel 4 lid 1 onder a van Verordening 1307/2013 (artikel 50 van Verordening 639/2014).

De definitie van het begrip landbouwer luidt als volgt:

"een natuurlijk persoon of rechtspersoon dan wel een groep natuurlijke personen of rechtspersonen, ongeacht de rechtspositie van de groep en haar leden volgens het nationale recht, van wie het bedrijf zich bevindt binnen het territoriale toepassingsgebied van de verdragen als omschreven in artikel 52 VEU in samenhang met de artikelen 349 en 355 VWEU, en die een landbouwactiviteit uitoefent".

De VOF, man en vrouw, wordt beschouwd als de landbouwer (groep van natuurlijke personen). De man voldoet niet meer aan de voorwaarden; hij heeft langer dan vijf jaar geleden zeggenschap verkregen. Het feit dat hij destijds zeggenschap had over de eenmanszaak en nu sprake is van een VOF is volgens het CBb niet relevant, aangezien feitelijk sprake is van hetzelfde bedrijf. Reden waarom het CBb oordeelt dat de aanvraag terecht is afgewezen. De VOF kan geen aanspraak maken op de subsidie.

Op basis van de tekst van de toepasselijke verordeningen had het CBb tot een andersluidend oordeel moeten komen. De uitbetaling wordt nu gekoppeld aan het bedrijf, terwijl de tekst van de verordening uitgaat van een betaling aan de landbouwer (artikel 50 lid 4 Verordening 1307/2013). Met deze uitleg wordt voorkomen dat door een wijziging van rechtsvorm automatisch sprake is van een oprichting van een bedrijf en hierdoor aanspraak kan worden gemaakt op de subsidie, terwijl voor het desbetreffende bedrijf al eerder door medevennoten subsidie is verkregen. In de toekomst speelt deze problematiek zeer waarschijnlijk niet meer. In het kader van het nieuwe GLB kan alleen nog maar aanspraak worden gemaakt op subsidie door jonge landbouwers als zij een bedrijf overnemen of opstarten. Het toetreden tot/participeren in een personenvennootschap zal hier naar alle waarschijnlijkheid buiten vallen. Deze toekomstige regeling is echter nog in ontwikkeling.